

DN 2504

De anmälda

Xxx (MID ---)

Zzz (MID ---)

Anmälare

Svenska Bridgeförbundet (SBF) genom Tävlingskommittén (TK)

Saken

Manipulation av resultat i Bridgemate

Anmälan

TK har gjort gällande att Xxx och Zzz under perioden januari–maj 2025 vid ett stort antal tillfällen har manipulerat resultatet i Bridgemate till sin fördel i samband med att de i egenskap av Öst haft att godkänna det resultat som Nord matat in.

Utredning

Ärendet kom till TK:s kännedom den 2 juni 2025 genom en anmälan av bridgeklubben. I anmälan angavs att klubbstyrelsen misstänkte att Xxx vid ett flertal tillfällen under perioden februari–maj 2025 som Öst hade ändrat resultatet i Bridgemate eller godkänt ett av Nord felaktigt inmatat resultat som varit fördelaktigt för ÖV. Senare under handläggningen framkom att anmälan även avsåg Zzz. Till anmälan bifogades två sammanställningar av brickor där de anmälda misstänktes ha agerat på det i anmälan angivna sättet (se beslutsbilagorna 1 och 2). Av anmälan framgick vidare att klubben har stängt av de misstänkta från klubben i avvaktan på DN:s beslut.

TK genom Y1 har under sin utredning av klubbens anmälan haft kontakt med klubbfunktionärerna X1 (ordförande), X2 (vice ordförande) och X3 (anmälare). Enligt Y1 har det därvid framkommit att Xxx är son till Zzz samt att de i stor utsträckning genomfört godkännandet av inmatat resultat i knäet under bordskanten. Y1 har, förutom de brickor som tas upp i anmälan, gått igenom åtskilligt fler tävlingar och funnit massor av "konstigheter" när någon av de misstänkta suttit Öst. I nästan inga fall uppträder dessa "konstigheter" när det misstänkta sitter Nord-Syd.

TK har hämtat in ett utlåtande av experten Y2 (se beslutsbilaga 3). Y2 har gått igenom de brickor som omnämns i bridgeklubben anmälan samt gjort en sammanställning över de misstänkta spelhandikapputveckling. Y2 har sammanfattat sina slutsatser enligt följande.

I materialet finns 13 brickor där MT1 (Xxx, DN:s anm.) misstänks ha manipulerat resultatet, samt 30 brickor där MT2 (Zzz, DN:s anm.) misstänks. Utfallet för Y1s bedömningsgrader är följande:

- 3 (MT1) resp. 9 (MT2) Kan ej fastslå manipulation
- 1 (MT1) resp. 7 (MT2) Manipulation av antalet stick sannolikt (lägre misstankegrad)
- 9 (MT1) resp. 14 (MT2) Manipulation ställt utom rimligt tvivel (högre misstankegrad)

Noteras bör här att de lägre misstankegraderna inte automatiskt innebär att manipulation ej förekommit utan snarare att det inte går att bevisa.

Till detta hör HCP-utvecklingarna. Jag finner det besvärande för såväl MT1 som MT2 att utvecklingskurvorna viker av relativt kraftigt uppåt ungefär vid den tidpunkt då anmälningarna om misstänkt fusk görs.

Det är också besvärande att det i samtliga fall handlar om situationer där MT1 respektive MT2 sitter Öst på brickan.

Y2 och Y1 är fullständigt eniga om att det inte finns någon annan rimlig förklaring än att manipulation av resultat har förekommit i ett stort antal fall. Detta gäller för båda de misstänkta.

Xxx har i sitt svar till DN anfört att han inte har fuskat. Under utredningen vid TK har han dessutom kommenterat ett antal givar (se beslutsbilagorna 4–8).

Zzz har inte avhörts.

Relevanta bestämmelser

I 14 § 4 SBF:s stadgar finns bestämmelser om disciplinära förseelser. Såvitt kan vara av intresse för det nu aktuella fallet kan påföljd åläggas

- den som vid deltagande i tävling brutit mot bridgelagarna eller övriga bestämmelser som gäller för tävlingen (punkten f),
- den som, även om agerandet inte omfattas av punkten f), skaffat sig en orättvis fördel vid tävlingsspel (punkten g), och
- den som i ett sammanhang som har koppling till bridgeverksamhet genom osanna uppgifter eller på annat sätt vilselett eller utövat påverkan mot funktionär eller annan enskild person (punkten i).

För förseelser enligt 14 § 4 kan enligt 14 § 3 en eller flera av påföljderna varning, avstängning, förbud mot spel med viss partner samt uteslutning utdömas. Påföljden avstängning innebär att en person stängs av från viss tävling, visst uppdrag eller för viss tid, lägst en månad och högst tio år.

Vid användande av Bridgemate gäller enligt *Generellt regelverk för tävlingar i Svenska Bridgeförbundet* (s. 21) följande.

Då Bridgemate används för resultatinmatning är spelarna skyldiga att använda dem. Försummelse innebär vid första förseelsen en varning, därefter motsvarande 10 % på toppen av en bricka för varje upprepade förseelse. Det är Öst-Västs skyldighet att noga kontrollera att Nord matat in rätt resultat i Bridgemate.

Det finns i övrigt inte några särskilda bestämmelser om vad spelarna har att iaktta i samband med att ett resultat rapporteras i Bridgemate.

Bedömning

Skuld

Allmänna utgångspunkter för bedömningen

Ett svårförklarligt resultat i Bridgemate på en viss bricka kan strängt taget ha fyra olika förklaringar.

- 1) Det rapporterade resultatet motsvarar det verkliga resultatet.
- 2) Det rapporterade resultatet motsvarar inte det verkliga resultatet utan beror på att Nord matat in ett felaktigt resultat – antingen på grund av att Nord har misstagit sig om resultatet eller att Nord gjort ett misstag vid inmatningen – och att Öst därefter godkänt resultatet utan att notera felaktigheten.
- 3) Det rapporterade resultatet motsvarar inte det verkliga resultatet utan beror på att Nord matat in ett felaktigt resultat – antingen på grund av att Nord har misstagit sig om resultatet eller att Nord gjort ett misstag vid inmatningen – och att Öst därefter godkänt resultatet trots att denne är medveten om att resultatet är felaktigt.
- 4) Det rapporterade resultatet motsvarar inte det verkliga resultatet utan beror på att Öst i samband med att denne ska godkänna resultatet har ändrat resultatet till ett annat än det som Nord matat in (resultatmanipulation).

Ur ett disciplinärt hänseende är det de situationer som omfattas av punkterna 3 och 4 som är relevanta. Visserligen är – när det gäller punkten 2 – Öst enligt det generella regelverket skyldig att noga kontrollera att Nord matat in rätt resultat, men som utgångspunkt gäller att endast uppsåtliga ageranden är straffbara. När det gäller punkten 2 skulle vidare den ståndpunkten kunna intas att även den Öst, eller för den delen Väst, som senare under tävlingen upptäcker att ett rapporterat resultat är felaktigt, men underlåter att anmäla det till tävlingsledaren, skaffar sig en orättvis fördel

vid tävlingsspel på ett sätt som bryter mot 14 § 4 punkten g). Mot bakgrund av hur anmälan är utformad kommer DN emellertid inte ha anledning att närmare gå in på den frågan.

En fråga är huruvida agerande enligt punkterna 3 och 4 omfattas av 14 § 4 punkten f) i stadgarna. Det skulle på goda grunder kunna argumenteras för att det följer av kravet på att noga kontrollera resultatet att man inte medvetet får godkänna ett felaktigt resultat eller manipulera resultatet. DN nöjer sig emellertid med att konstatera att oavsett hur man ser på tillämpligheten av punkten f), så omfattas de båda typerna av agerande hursomhelst av såväl punkten g) som i). Den som medvetet godkänner ett felaktigt resultat eller som till sin egen fördel ändrar det resultat som Nord har matat in till ett felaktigt resultat, skaffar sig såväl en orättvis fördel vid tävlingsspel (punkten g) som lämnar vilseledande uppgifter till tävlingsledningen (punkten i).

Av det ovan anförda framgår att den som agerar på det sätt som avses i punkten 3 eller 4 kan dömas till straff. TK:s anmälan tar – till skillnad från klubbens ursprungliga anmälan – emellertid uttryckligen sikte endast på manipulation. Det gör sammantaget att förutsättningarna för DN:s bedömning är följande: En fällande dom förutsätter att utredningen medger slutsatsen att det är praktiskt taget uteslutet att samtliga de misstänkta resultaten kan förklaras enligt någon av punkterna 1–3 ovan.

DN:s bedömning

I bridge kan de mest otroliga resultat uppkomma. Ju lägre spelstandarden är, desto troligare är uppkomsten av till synes oförklarliga resultat. Därför måste man vara mycket försiktig innan man drar slutsatsen att ett rapporterat resultat inte motsvarar det verkliga resultatet. Samma utgångspunkt har Y2 haft vid sin genomgång av de enskilda brickorna. Han har enligt DN:s uppfattning ett angreppssätt som är påfallande objektivt och nyanserat, såväl rent faktiskt som vid en jämförelse med flera av de experter som bistått TK vid fuskutredningar i andra ärenden. DN delar i allt väsentligt de slutsatser som Y1 har redovisat i sin utredning, och konstaterar att det på ett drygt 20-tal brickor är uteslutet att det rapporterade resultatet motsvarar det verkliga resultatet.

Nästa fråga blir om det kan uteslutas att det är Nord som har matat in de felaktiga resultaten. Att samtliga – eller ens ett betydande antal – resultat skulle kunna förklaras på det sättet framstår emellertid som uteslutet redan av statistiska skäl. Undertecknade ledamöter kan för egen del räkna på ena handens fingrar det antal gånger som Nord matar in ett felaktigt resultat under ett helt år av bridgespel. Att det skulle hända (far och son) Zzz åtminstone 14 gånger och Xxx åtminstone 9 gånger på fyra månader är alltså så osannolikt att detta scenario redan på den grunden i princip kan bortses från. Därtill – och av ännu större betydelse – kommer felaktigheternas art. Det är nämligen en sak att av misstag mata in en felaktig färgdenomination på kontrakt eller utspel, missa att notera eller mata in en dubbling av slutkontraktet eller att mata in ett stick för mycket eller för lite. Det är däremot en helt annan sak att till exempel knappa in 13 stick på bricka 16 den 12 maj 2025 eller bricka 11 den 27 januari 2025. Dessa inmatningar låter sig – i likhet med flera andra av de exempel som presenterats – helt enkelt inte förklaras med att Nord skulle ha misstagit sig om det verkliga resultatet eller råkat knappa fel vid inmatningen.

Sammantaget är det DN:s bedömning att omfattningen och arten av de felaktiga resultaten är sådan att det inte föreligger något som helst tvivel om att såväl Xxx som Zzz när de varit Öst vid flera tillfällen har ändrat resultatet i Bridgemate till sin fördel i samband med godkännande.

Till det nu sagda kommer utredningen om utvecklingen av Xxx:s och Zzz:s handikapp. Det är mycket talande att båda deras respektive handikappkurva plötsligt och tydligt viker av uppåt i samband med att de i maj 2025 görs uppmärksamma på misstankarna mot dem. Särskilt besvärande är Zzz:s handikapputveckling.

Påföljd

Allmänna utgångspunkter för bedömningen

Utgångspunkten är att fusk leder till tre års avstängning om det inte finns särskilda försvårande omständigheter (se DN 2203, DN 2208 och DN 2408). Denna praxis får emellertid anses ta sikte på fusk inför eller under själv spelmomentet. Att manipulera resultat på redan spelade brickor har inte samma förödande inverkan på spelets integritet och är dessutom mycket lätt att upptäcka.

Att resultatmanipulation inte kan anses lika straffvärt som fusk under själva spelmomentet framgår för övrigt av DN:s praxis. Vid tillämpning av den straffskala som gällde fram till 2021 (högst 18

månaders avstängning) har DN i ärendena DN 2006 och DN 2008 utdömt 15 respektive 18 månaders avstängning för överförande av otillåten information respektive s.k. self kibitzing, men i ärendena DN 1210 och 1303 utdömt tre respektive sex månaders avstängning för resultatmanipulation. Det ska dock noteras att det framgår av besluten i de båda senare ärendena att DN ansåg att straffvärdet var högre än det utdömda straffet. I det förra fallet togs stor hänsyn till den dömdes psykiska mående och risken för självskadebeteende, och i det senare fallet beaktades den långa handläggningstiden.

År 2021 utvidgades straffskalan i förbundets stadgar. Taket i straffskalan höjdes då från 18 månader till tio år. Syftet var att ge DN utrymme att reagera proportionerligt vid fusk. Höjningen kan tas till intäkt för en principiellt skärpt syn på hur straffvärt fusk, i alla dess olika former, är.

Det aktuella ärendet är det första resultatmanipulationsärendet som avgörs med tillämpning av den skärpta straffskalan. På motsvarande sätt som normalstraffet för fusk under själva spelmomentet höjts från 18 månader till tre år med tillämpning av den nya straffskalan, finns det skäl att generellt döma ut strängare straff för resultatmanipulation än vad som tidigare har gjorts. Mot denna bakgrund och med beaktande av den tidigare praxis som redovisats ovan anser DN att en lämplig utgångspunkt är att avstängningens längd vid resultatmanipulation bör vara ett år. Förhållandet i det enskilda fallet måste dock beaktas. Så måste till exempel högre krav ställas på erfarna spelare och på spelande tävlingsledare. Andra omständigheter som måste beaktas är omfattningen och vilken typ av tävlingar manipulationen skett vid.

DN:s bedömning

Några särskilda försvårande eller förmildrande omständigheter hänförliga till själva förseelsen föreligger inte i detta fall. Utgångspunkten är därmed att Zzz och Xxx ska stängas av i tolv månader.

Om en persons handlande står i samband med hans eller hennes bristande utveckling eller omdömesförmåga, bör det beaktas vid straffmätningen. TK har i sin anmälan uppggett att Xxx har en intellektuell funktionsnedsättning. Vid kontakt med klubbfunktionär har det framkommit att klubbens bild är att Xxx helt enkelt tagit efter sin pappa när han sett hur denne manipulerat resultat. Mot bakgrund av dessa uppgifter bedömer DN att det finns skäl att mildra påföljden för Xxx. Avstängningens längd kan beträffande honom därför stanna vid sex månader.

Beslut (meddelat den 11 juli 2025)

1. Zzz stängs av från allt spel i förbundssanktionerade tävlingar under perioden 14 juli 2025 – 13 juli 2026.
2. Xxx stängs av från allt spel i förbundssanktionerade tävlingar under perioden 14 juli 2025 – 13 januari 2026.

I DN:s handläggning av ärendet har Åsa Andersson (ordförande), Eva Andersson, Lena Westman, Andreas Westman, Jan Lagerman och Per-Ola Cullin deltagit. Beslutet är enhälligt och kan inte överklagas.

Åsa Andersson